

Mál nr. 147/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot móttakið 26. apríl 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 14. maí 2024, ásamt fylgiskjölum.
3. Tölvupóstur lögmanns M dags. 7. og 8. október 2024.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu kemur fram að hinn 11. janúar 2023 hafi M verið við störf sín sem ökumaður hópferðabifreiðar þegar hann hafi þurft að stöðva bifreiðina vegna þess að starfsmaður X hafi verið á gröfu að moka snjó og M hafi ekki komist leiðar sinnar þess vegna. M lýsir atvikum þannig að þrjár bifreiðar hafi komið á eftir honum en starfsmaður X hafi skipað honum að bakka hópferðabifreiðinni. Sami starfsmaður hafi síðan hóttað M lífláti og sturtað tvisvar úr fullri skóflu gröfunnar af snjó yfir M. Einnig kemur fram að upptökur af atvikinu hafi verið birtar á vefmiðlum en ekki ljóst hvort það hafi verið fyrra eða seinna atvikið. Í lögregluskýrslu er vísað til framburðar vitnis sem kvaðst hafa séð að M hafi stöðvað hópferðabifreið við gröfu sem hafi verið notuð til snjómoksturs. Vitnið ber um að stjórnandi gröfunnar hafi fært gröfuna til að M kæmist leiðar sinnar en M hefði í stað þess ekið mjög nálægt gröfunni þannig að stjórnandi hennar hafi ekki getað athafnað sig. Eftir það hefði stjórnandi gröfunnar öskrað á M, sem hafi þá verið kominn út úr hópferðabifreiðinni, og snúið skóflunni á gröfunni þannig að lítið magn af snjó hafi farið úr henni, en vitnið hafi ekki séð snjó fara yfir M.

M telur bótaskyldu fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X hjá V og vísar til þess að enginn vafi sé á að X beri skaðabótaábyrgð á grundvelli reglunnar um vinnuveitendaábyrgð og með vísan til 2. gr. vátryggingarskilmála ábyrgðartryggingar X ná gildissvið hennar til skaðabótaábyrgðar X. M vísar einnig til 1. mgr. 89. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga og slysatrygginga. Auk telur M ekki verða við það unað að ásetningstjón falli utan ábyrgðar vinnuveitenda og rekur rök fyrir reglu skaðabótaréttar um vinnuveitendaábyrgð. Einnig kemur fram að ljóst sé að starfsmaður X hafi „...farið langt út fyrir mörk sín er varðar við framkvæmd starfans en ekki megi líta fram hjá því að málskotsbeiðandi varð fyrir tjóni vegna háttsemi starfsmannsins þar sem hann fremur skaðaverk í starfi sínu og falli því undir vinnuveitendaábyrgð [X].“ og verður að skilja röksemdir M þannig að háttsemi starfsmanns X hafi verið í nánum tengslum við starf hans.

V hefur hafnað bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X þar sem tjónsatvik falli utan gildissviðs ábyrgðartryggingar X hjá V. Vísað er til 1. gr. vátryggingarskilmála þar sem komi m.a. fram að vátryggingin taki til skaðabótaábyrgðar sem falli á vátryggðan vegna líkamstjóns. Í 23. gr. almennra skilmála V komi síðan fram að ef vátryggður af ásetningi hefur valdið tjónsatburði beri félagið ekki ábyrgð með vísan til ákvæða laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga. V telur vinnuveitendaábyrgð X ekki ná yfir tjónsatvikið þar sem skaðaverk starfsmanns X hafi verið unnið af ásetningi og háttsemin hafi ekki verið hluti af starfsskyldum starfsmannsins. V bendir einnig á að líkamsmeiðingar falli almennt utan vinnuveitendaábyrgðar nema að líkamleg valdbeiting sé hluti starfsskyldna, eins og t.d. hjá lögreglumönnum. V telur ljóst af myndskreiði af tjónsatviki sem og lýsingu M og vitnis að starfsmaður X hafi viðhaft háttsemi sem leiddi til tjóns af ásetningi. V vísar einnig til dóms Hæstaréttar í máli nr. 696/2013 máli sínu til stuðnings.

Í tölvupóstsendingum lögmanns M til nefndarinnar dags. 7. október sl. er óskað eftir frekari fresti til frekari athugasemda þar sem beðið sé skýrslu lögreglu vegna framburðar starfsmanns X vegna málsins, en í tölvupósti dags. 8. október sl. kemur fram að ekki verðið skilað frekari athugasemdum af hálfu M í málinu.

Álit.

Ágreiningur er um hvort M eigi rétt til viðurkenningar á bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X hjá V vegna líkamstjóns. Gildissvið ábyrgðartryggingar V er skv. 2. gr. vátryggingarskilmála skaðabótaábyrgð sem m.a. fellur á vátryggðan vegna líkamstjóns, enda verði líkamstjónið rakið til skyndilegs og óvænts atburðar. Ekki er ágreiningur um að X sé vátryggður í umræddri ábyrgðartryggingu hjá V og að stjórnandi gröfunnar sem nefnd er hér að ofan hafi verið starfsmaður X. Til þess að X geti borið skaðabótaábyrgð vegna háttsemi X sem starfsmanns þurfa tiltekin skilyrði svokallaðrar reglu um vinnuveitendaábyrgð að vera uppfyllt. Í fyrsta lagi þar háttsemi starfsmanns að vera saknæm, hún þarf að vera í nægilegum tengslum við starf hans og hann þarf að lúta boðvaldi vinnuveitanda (vátryggðs í þessu samhengi). Í þessu máli er sérstakur ágreiningur um hvort háttsemi starfsmanns X hafi verið í tengslum við starfsskyldur hans hjá X, eða hvort líta megi svo á að sú háttsemi að sturta snjó úr skóflu gröfu hafi verið hluti af slíkum starfsskyldum.

Ekkert liggur sérstaklega fyrir um starfsskyldur starfsmanns X í gögnum málsins. Verður þó að ætla að hann geti vel stjórnað gröfu við snjómokstur án þess að sturta yfir fólk snjó og er ekki óvarlegt að álykta að slíkt hafi verið þannig úr tengslum við starf hans að það falli utan fyrrnefnds annars skilyrðis reglunnar um vinnuveitendaábyrgð. Þannig verður X ekki gerður ábyrgur fyrir háttsemi starfsmanns síns og eru skilyrði 2. gr. vátryggingarskilmála um skaðabótaábyrgð vátryggðs ekki uppfyllt. Gildissvið vátryggingarinnar nær ekki til persónulegrar ábyrgðar umrædds starfsmanns X og verður þegar af þeirri ástæðu ekki fallist á að bótaskylda hafi stofnast úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 29. október 2024.

rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir